

LO TEATRO CATALA

**REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ**
Carrer Diputació
125.-2.º-3.^a

**PERIÓDICH SETMANAL
INDEPENDENT,**
DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS
Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatre de Catalunya

SUCURSAL
PERA
CARTAS Y AVISOS
Unió, 5, 3.er, 2.^a

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. 1.^{oo} pesseta trimestre.
Fora. . . . . 1.⁵⁰ »
Artistes estranjers, 25 pessetas l' any

ULTRAMAR

Semestre. . 7 pessetas
Un any. . . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims
Id. atrassat. . . 15 »

Certamen teatral catalanista.

Ab motiu de haver terminat la temporada en lo teatro Romea y de estarse acabant la de Novetats, no s' ha pogut acordar encara lo día de la funció pera estrenar las obras premiadas; pero á aqueix efecte se fan las gestions oportunas.

Los autors de las produccions no premiadas, poden recullir los seus exemplars en la sucursal (Unió, 5, 3.º, 2.ª), retornant lo resguart que se 'ls va entregar.

Los Srs. col·laboradors que desitjin enviar poesias ó treballs en prosa, alusius ó certamens, pera insertarlos en lo número extraordinari que's prepara, se servirán remetre'ls per tot lo dimars, día 17 del actual.

Barcelona 11 Maig 1892.

Per la Redacció, lo Secretari,

JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

UNA VENA ALS ULLS

Diuen que l' amor es cego, y aixó no déu ser pas del tot cert, porque generalment quant se'l personifica 'ns fo presentan ab la vista tapada. De manera, que tot lo mes que pot sostenirse es que no hi veu y que pateix mal de ceguera. Aquesta es la definició exacta referintse á aqueixa circumstancia del Amor.

Baix tal punt de vista la hem de considerar molt acertada, no haventhi dapte de que tot lo que al home li inspira l' amor, li causa al mateix temps una ofuscació que li entela la mirada. y moltes vegades no ja 'l mirar material que tan preciós é inestimable es quant se contempla ab tota satisfacció la claror del sol, lo brill de las estrellas, lo rostre de las personas mes volgudas, las admirables creacions de la naturalesa, etc., sino la mirada que déu iluminar nostra intel·ligencia, si aquesta ha de ser fidel satéelite de las afecions del cor.

Per consegüent, la passió amorosa pera no ésser perjudicial á la persona que ab forsa la experimenta y perjudicial al mateix temps als sers y á las cosas estimadas, es convenient que pugui anar guiada per la clara y potentia llum de la realitat y que aqueixa llum penetri pe 'ls ulls del apassionat fins al fons de la seva ànima; millor dit, es precis que qui tingui amor no porti una vena als ulls que li privi de veure las cosas tal com són.

Aquestas breuissimas consideracions nos han acudit al enterarnos de lo que s' ha dit y s' ha estampat primerament en la premsa castellana y luego en la catalana, á propòsit de la representació en Madrid de la obra trágica *Judith de Velp*.

No fa gaire temps que son autor lo distingit literat D. Angel Guimerá, havia tingut la gloria de sentir unànims aplausos del públich y dels periódichs de la cort, al posar allí per primera volta, representada per la companyia Calvo en aquell teatro «Espanol» la preciosa tragedia *Mar y cel*; veyent aixis sancionada en la regió castellana y luego en casi las demás de tot Espanya la opinió que havia manifestat avans ja nostre públich y nostra premsa al estrenarse tan preciosa obra, escrita en nostra parla, en lo teatro Catalá.

Lo Sr. Guimerá va ser aixecat fins als núvols, merecidament per cert; y alantat per semblant triunfo, y guiat sens duple per son amor á Catalunya, y desitjós tal volta de que traspasés las fronteras de la regió catalana lo mérit d' altra obra seva ja aplaudida y apreciada pe 'ls amants del nostre teatro regional, va presentar al propi Sr. Calvo sa obra *Judith de Velp*, traduhida al castellá per don Enrich Gaspar qu' havia compartit ab ell los aplausos que en Madrid tributats foren á la tragedia *Mar y cel*.

Mes ni las obras eran iguals ni tampoch ho eran las circumstancias. Guimerá va fer á Madrid la entrada ab sa última producció y després va presentá'ls un altra que no reuneix tants mérits ni tan bellas qualitats; Guimerá havia anat á Madrid ab son *Mar y cel*, y 'ls madrilenys veieren llavors en eil sols al poeta dramátich y baix aquest sol aspecte 'l tractaren y 'l consideraren y, per ser poeta de mérit, l' aplaudiren; pero al tornarhi ab sa segona obra no podian menos de recordar que en Manresa s' havia celebrat una assamblea y que en ella 'l Sr. Guimerá havia parlat en termes que als castellans no havian de agradarlos; y unida aqueixa coincidencia á la inferioritat de la *Judith de Velp*, fácil era prevéurer un fracás en lloch de un nou triunfo escénich en la capital d' Espanya.

¿Cóm no ho va coneixe'aixi 'l Sr. Guimerá? Precisament porque anaba guiat per l' amor á la seva obra y per l' amor á nostre teatro, y aquestos amors no li deixaren véurer lo perill, porque li ofuscaren la vista posantli una vena als ulls.

Nosaltres som los primers en reconéixer la injusti

cia de la premsa castellana ab l' autor de *Judith de Velp*; y per aixó sentim que aquet no pensés en que després del gran triúfó alcançat allí mesos avans, era difícil aconseguirne un altre no contant quant menys ab obra superior á *Mar y cel*; que en aquet cas la forsa del poeta hauria sigut més que la prevenció política y hauria lograt, si no potser que la premsa deixés de reflectir son disgust al catalanista poch previsor, al menos rompre'l glás durant la representació en la sala del colisseu, conseguint que 'ls espectadors, entusiasmat, á la forsa aplaudissin y no quedessin, com feren era, impassibles y fets casi sempre al transcorrer las escenas.

Tenim, donchs, que ofuscat lo senyor Guimerá en aquest punt y ofuscats sens dupte sos intims amichs y sos entusiastas partidaris catalanistas, (que ofuscats debian també sentir-se desde'l moment que res li advertiren), un y altres han de plányers ara com se planyen tots los bons catalanistas y verdaders amants de la escena catalana, de lo qu' ha succehit que es un pas en fals per no dir una derrota, per mes qu' alguns, exagerada y equivocadament, ho considerin ó diguin que ho consideran un nou triúfó pe'l Sr. Guimerá.

Y menos mal si lo pessat ab *Judith de Velp* servis de lliçó, no al autor dramátich, que á'n aquet prou n'hi servirà puig ja farà bon sol quant portará á Madrid ell cap mes obra, sino als catalanistas que 'l segueixen en lo referent al regionalisme de nostra terra.

Perque es d' advertir que 'l Sr. Guimerá y 'ls que tenen sas ideas en catalanisme, van ofuscats per un exagerat y fals amor á la causa de la patria, y en lloch de favorirla la perjudican ab sas ideas y ab sas actes que no 'ls portarán al punt ahont deurian anar si 's vegessin guiats, com convindria, per la clara y potentia llum de la realitat. No; no es anunciant una finjida Unió catalanista com se millora l' estat de nostra regió; no es convocant Assambleas pera portarhi ja confeccionats projectes per 'l sigle XXI, (y encara corrèjintlos en molts punts); no es demanant al Ajuntament que fassi escriurer en catalá en las cantonadas los noms de nostres carrers, com si 'l idioma castellá no fos espanyol y com si no fossin espanyols los que no han nascut á Catalunya y que aquí viuen ó venen; no es ab la máxima de Maquiavelo *divide y vencerás* ó simulant volguer estrényer las distancias com es ús y sistema en molts que predican lo que no creuen ó que no están ben penetrats de lo que predican, ni tampoch buscant reformar nostre sistema lingüístich; no es aixó lo que convé á nostra patria. S'han de emplear medis de propaganda fructífera; s'ha d' inculcar la idea de que Catalunya se recorda de las regions germanas y que no treballa sols *pro domo sua*; s'ha de procurar que 'ls catalans no ho siguem sols parlant, sino pensant y sentint; s'ha de difundir la ensenyansa del idioma, y s'han de fer en fi, cosas mes prácticas que sols se intentarà de veras realisarlas quant no hi hagi tants catalanistas de talla que tingan una vena als ulls.

Hem parlat de la obra *Judith de Velp* representada á Madrid, y ara hem de dir poch ó molt de la representació de la mateixa obra donada dissapte passat en Novetats.

Mes que espectacle teatral, va ser alló una manifestació de carinyo y amistat al llorejat poeta

trágich y, per desgracia, va ser també nova mostra de lo que sostenim en lo present article.

Perque no 's va aplaudir gaire l' obra que va passar casi desaperebuda: lo fet dissapte en lo colisseu del passeig de Gracia, va ser un acte polítich, no un triúfó pera nostre teatro regional.

De veras celebrem que 'ls catalanistas acudissin á protestar del comportament dels madrilenys ab lo Sr. Guimerá; nosaltres vam aplaudir també contribuint al éxit d' aquella funció de desagravis y vejérem entusiasmats y orgullosos l' entusiasme de la concurrencia mentres feya al autor de *Mar y cel* y de *Judith de Velp* una inmensa y ruidosa ovació, y creguérem acertada la idea de la empresa al disposar tal espectacle.

Si, tot aixó es digna d' alabansa; pero hi ha aquí altrás cosas dignas de censura, puig quant sapiguérem que la iniciativa del acte que 's realisaba havia surtit de la redacció de «La Renaixensa» qu' es com dir del mateix Sr. Guimerá, ó siga del home á qui anaban dirigits tan forts aplausos, y quant nos convencérem de que molts dels espectadors havian estat invitats pera que no faltessin á *enfonsá 'l centralisme* fent que 'l ressò dels aplausos de Novetats aixordés als periodistas de «El Globo» «El Imparcial» y altres diaris de la cort; en fi, desde 'l punt que compreguérem que lo que veyá nostra vista no era lo que havia cregut véurer en un principi, va cáuren l' anima als peus, considerant fins á ahont arriba l' amorpropique de tal manera cega als homes, já que no 'n faltan que eom l' Sr. Guimerá en aquet nou cas, tenen sempre tan espessa vena als ulls que 'ls fa créurer que 's pendrà per espontáni y verdader entusiasme catalanista lo que ells prou saben qu' es tant sols resultat de treballs preparatoris, impropis de personalitats que tingan reconeguda importancia.

P. DE R.

Moviment Catalanista

En la última setmana nostre cor de patriotas s'ha aixamplat. Havem respirat una atmósfera saturada de entusiasme y energia. Ab goig hem vist que's treballaba, que's feya alguna cosa. Re hi fa qu'algú vaji errat. De la discussió surt la llum, y dígalí llum dígalí vritat ó dígalí rahó, resulta que discutint ab bona fé, la vritat y la rahó suran y quedan mestresas del camp. Preferim la polémica de bona lley, per mes que siga enconada, á l'ensopiment dessidiós.

Lo dissapte passat tingué lloch á Novetats la funció de *desagravis*, de la qual se parla en altre lloch d' aquest número. Enhorabona que fos preparada ab anticipació; enhorabona que pe'ls qu'estaban en lo secret, no traspasés los límits d'un artificial triúfó. Lo cert és que la tal manifestació en honor del primer de nostros trágichs, traspasarà l'Ebro y 'ls aplausos del colisseu del passeig de Gracia, stornarán bofetadas pe'ls que en la córt, rebutjaren l'obra del senyor Guimerá cegats per rancúnias políticas de baixa estofa. Al mateix temps nos plagueren aquells aplausos, perque enfondarán mes l'abim entre 'l senyor Guimerá y 'l públich madrilenyo, impossibilitant aixís á n'aquest senyor que un altra vegada si's traduix una obra d'ell—cosa molt honrosa—vagi al centre á preparar-se la ovació y á captar aplausos, cosa baixa en nostre concepte, per qui ab lo privilegi de son talent, no déu baixarse jamay á semblants papers.

Lo diumenje á la una de la tarde va celebrarse la festa dels Jochs florals. Lo mes notable d'ella sigue- ren los discursos del senyor President (Picó y Cam- panar) y Pereda.

Lo discurs del senyor Picó, magistralment llegit pe'l senyor Blanch, está nodrit de doctrina regiona- lista y fôu interromput molts voltas péls aplausos d'e la concurrència qu'era numerosa y escullida. Des- prés de dedicar un sentit recort als escriptors catalans morts durant l'anyada, entrá de plé dintre del tema que podriam titular *Passat, present y porvenir del catalanisme*. En hermosos periodos va historiar l'apa- rició de las doctrinas regionals y son desenrotllament fins á l'epoca actual. Aquí procurá fer véurer que si fins avuy lo catalanisme s'ha reduhit á la producció de obras literarias, en lo successiu s'hauria de dedicar, —puig que ja tenim llengua y literatura— á que tin- guéssim també ciencia, industria y agricultura, ó sia al millorament de las fonts de riquesa de nostre poble. Ademés, ficsá qu'avay convindria sostindre lo cata- lanisme en lo camp politich.

Després d'apostrofar als catalans que dormen en la inacció, y d'alentar á las hosts catalanistas perque seguissin avant en la tasca comensada, terminá'l dis- curs, que fôu molt aplaudit y que creyem será llegit per tots los catalans ab viva satisfacció.

Obert lo plech qu'acompanyaba la poesia distingida ab la *flor natural*, resultá serne autor don Ramón Masifern, de La Bisbal. La composició premiada, que s titula *L'Aglenya*, es una colecció d'alguns treba- llets curts, sentits, senzills y flairosos. Lo darrer, titulat *Cropíscul*, es una verdadera joya, prodigi d' ob servació; un quadro complet de una caiguda de la tarde en l' Ampurdá. Lo senyor Masifern eleji Reyna de la festa á la senyoreta Bonnemaison. Los accéssits correspongueren á la senyora Moncerdá de Maciá y al Sr. Planas. La *englantina* fou adjudicada al senyor Martí y Folguera qui, havent obtingut en anys anteriors los altres premis necessaris, fôu pro- clamat Mestre en Gay saber. Los accéssits los obtin- gueren la senyora Moncerdá y un autor anónim.

Guanyá la viola lo conegut prosista vigatá don Martí Genis y'ls accéssits los senyors Coca y Collado y l'escriptor de Provensa Lluís Charresse.

Dels premis extraordinaris ne tragé un lo senyor Ubach y Vinyeta y altre lo senyor Carreras y Caudí.

Al disposarse á llegir lo senyor Cabot lo discurs de don Joseph M.ª de Pereda, una salva d'aplausos obli- gá al insigne escriptor de las montanyas de Cantabria á aixecarse y saludar á la concurrència.

Durant la lectura de aquella obra mestra, nodrida de doctrina regionalista y plena de tochs acertadis- sims, no pararen las aclamacions de la concurrència, y al finir tingué de saludar lo senyor Pereda altra volta, instat péls braves y aplaudiments entusiastas. L'acte terminá á las 4 de la tarde y en ell també tingué lloch la coronació del insigne Bolaruli arrebas- sat enguany de nostre costat per la mort.

En resúm; la festa resultá llahida per la concur- rència, importantissima pe'ls discursos llegits, y po- bre y esquifida per'l poch número de las composi- cions enviadas.

A la surtida del saló de Llotja, lo Centre Catalá d' aquesta capital feu repartir una allocució dirigida als catalanistas, á la que accompagnaba'l programa poli- tich de dita corporació.

Es un document de importancia del que tal vegada ns ocuparem un altre dia; pero entretant direm que son objecte es recordar que la constitució votada en la

Assamblea de Manresa portada á cap per la Unió Catalanista, no treu nas á rès, puig lo catalanisme ja tenia un'altra constitució propia y suficientment discutida.

Consti que veyem ab gust l'actitut del Centre Ca- talá y pensem fer notar las diferencias mes essencials entre las dos constitucions pera que tothom sápigá á que atenirse.

Per altra part, tenim entés que la Lliga de Cata- lunya s'anima també á treballar y, segons se'ns ha dit, prompte comensará á donar veïlladas y conferen- cias que no duptem redundarán en bé de nostra causa.

Referent á altra classe d'assumptos, nos plau també una nova qu'hem sabut. Segons «La Aurora», órgan de la Associació de coros de Clavé, degut á la inicia- tiva dels obrers senyors Benages y Gardó, en la pró- xima segona Pasqua un nombre de societats corals catalanas passarán á Mallorca pera donar en ld ciutat de Palma un festival, junt ab alguns coros de aquella isla, germana nostra.

Com es natural, la consegüent cambi de impresions entre'ls coristas catalans y mallorquins establirà fraternals llassos, que confiem serán eterns, entre Catalunya y Mallorca, las dugas regions tan lligadas per la Historia, las costums y la llengua.

Aixís, donchs, de pochs dias á n'aquesta part lo catalanisme ha donat mostra de vitalitat y, combavém dit anteriorment, per més que algú vagi errat, pre- ferim que l'error se discuteixi, que no que resti amagat predominant en inte ligencias poderosas, que porta- das al boa camí, ajudarian ab son concurs á l'obra de tots.

Per altra part, la publicitat y'l soroll propagan mes prompte las ideas y la idea catalanista pera triunfar sols necessita propagarse.

M. RIUSEC.

Estrenos catalans

Calvo-Vico.—*San Jordi mata l'aranya*, pessa en un acte de don A. GUASCH TOMBAS.

Sense cap referencia de lo que era la citada produc- ció, nos presentárem al teatro la nit del últim diu- menje, creguts de que'l Sr. Guasch nos deixaria saborejar un quadret de costums ab incidents agra- dables y abundancia de xistes; en fi, una obreta digna de l' autor de *Viatjes d' una pessa*.

Pero en bona fe que varem quedar xasquejats. En la pessa *San Jordi mata l'aranya*, ademés de tenir es- cassa originalitat y pochs incidents agradables, no hi vejérem mes qu' algunas pallassadas bastant ben tra- madas, que'ls actors abultaren per fer riurer al pú- blich. L' autor pot presentar una circumstancia ate- nuant: se'ns va dir que l' obra era escrita, en virtut d' una juguesca, ab peu y titol forsats. Ell y'ls actors varen ser cridats á escena al final de la representació.

—A. R

Revista Teatral

Liceo.—*Amleto* ha fet lo gasto fins diumenje passat, en qual nit vá despedirse'l barítono Sr. Blan- chart que cantá ademés de la ópera, la coneguda ro- mansa *La mia bandiera* y una altra de Tosti.

L' ópera *Garin del Mire*. Bretón estaba anunciada ahir pero va ser aplassada fins dissapte. No sa- bem éxit'l qu'obtindrà y suposem que'l bon sentit y

la bona imparcialitat del públich sabrán ben contrarrestar las agresions injustificadas que 's preparan abpremeditació y alevosia per part de certselements que senyalariam ab lo dit sense por d' equivocarnos si es que la cosa meresqués la pena.

Prometem la setmana entrant ferne una revista extensa y estudiar los parers dels critichs imparcial, sobre tot d' aquells qu' ademés de critichs fan óperas. Veyam lo que'n dirán.—BEN.

Tívoli.—Dissapte passat vá inaugurarse ab la companyia que dirigeix l' apreciable y conegut actor Julian Romea y de la qual forman part la Gorriz y la Romero. *Los dulces de la boda* fou un triunfo pera tots los artistas, en especial la Gorriz que va fer una andalusia perfecta y Romea un militar acabat. La Romero ha sigut molt ben rebuda també en *El mocito del barrio* y en *Mam'zelle Nitouche*. Se prepara l' estreno de *Agustina de Aragón*.

Eldorado.—La passada setmana tingué lloch l' estreno del saynete lirich *El diablo en el molino*, qual producció no ofereix rés de particular. Es una obra que sembla escrita per principiants, puig no se 'n treu la meytat del partit qu' un autor *foguejat* hauria tret d' aquell argument.

La execució fou acurada, distingintshi las senyoretas Alba (Y) y Ferrero, Sra. Guerra y 'ls senyors Fernández, Palmada, Cerbón, Soler y Alba.

La música, del Mtre. Taboada, no ofereix rés de nou, Los autors de la lletra Srs. Cuartero y Vígam, foren cridats á las taulas després de la representació.—R.

Calvo-Vico.—Bastant numerosa era la concurrencia qu' assistí l' últim diumenje al vespre á aquest teatro pe'l doble motiu de verifícar-se, junt ab lo benefici dels actors Srs. Coll y Vinyals, l' estreno de dos obretas.

Lo primer fou lo del epissodi històrich titulat *Mártires de la libertad*, en lo que hi campeja'l mateix estil y conceptes separatistas que's troban en la major part de las obras del Sr. Nin y Tudó. De modo que, no tant sols mereix censura per tal tendencia, sino pe'l pur realisme que tancan totas ellas. Se pot, en nostre concepte, copiar un fet de la vida real adornantlo, ajudats de la imaginació, de més ó menos bellessas que'l fassin simpátich á la vista del públich; pero no deu arribarse al extrem de posar en escena, per mes veritat que siga, los últims moments de dos infelissos reos ab lo confés al costat y per final lo cobart fusellament dels mateixos. Aixó es inicu, aixó es repugnant, aixó es anar contra las lleys estéticas Per xó no volem dir que l' obra no tinga condicions representables y que no estigui escrita en fácil prosa, per quals conceptes l' autor va ser cridat al final junt ab los actors.

De la pessa del Sr. Gaasch ja 'n parlem en altra secció.

Y per final, se representá ab molt aplauso 'l casi-diálech *A la prevenció*, pe'ls Srs. Coll, Vinyals y Güell.

Los beneficiats varen ser obsequiats ab alguns presents de válua.—A. R.

Secció del Pirotéchnich

«Las Cuatro barras» de Villafranca pretén rectificar un article de aquet setmanari referent al projecte del Sr. Rufart respecte nostre teatro Principal.

Diu que 's funda en un *considerando* d' una sentència del Consell d' Estat.

Aixó son figas d' altre paner; pero no veig justificat lo temor que manifesta. Potsé llegint tal sentència ho veuria.

¿Vol fer «Las Cuatro barras» lo favor de citarme la fetxa en que vá donarse y ho faré sapiguer al articulista á qui vol rectificar?

He sentit llejir en la redacció una carta de U. de Claret procurant rebatre 'ls arguments del article del núm. 74, titulat *La Asamblea de Manresa*.

Al autor de la carta l' escriptor li ha fet perdre 'l llegir; perque la carta es molt llarga y la lógica del firmant molt curta.

Dich, m' ho sembla ¿eh? Pero jo no m' embolico. Ja li deurá dir quantas son quinze lo meu company P. de R.

Diálech al entrar al saló de Llotja diumenje, entre un qu' anaba als Jochs Florals y un seu company;

—¿Quinas empentas!

—¿Uy! m' han tocat l' ull de poll. Ja pots dirho.

¿Quanta gent!

—Per poch m' aixafan! Si ho sé hi porto la sogra.

—¿Perqué?

—Per véurer si l' aixafarian á n ella.

«La Esquella de la torratxa» va tenir una relliscada.

¡Ey! no vull dir que la vagin denunciar, ni que volgués ofendrer á la classe obrera.

Pero va ser una hora tonta, aixó si; perque alló de presentar aquell dibuix de l' alegoria de l' Art, la Belleza y la Forsa, posant aquell tipo entre las figuras d' un emblanquinador y un camálích, no es pas fer cap favor á la gent treballadora.

¡Oh! y 'l dibuix es ben fet; pero com mes ben fet pitjó pe'l cas de que parlo.

¿No hauria trobat un tipo de dona més en armonía ab los altres que satirisa sense recórrer á copiarlo dels que abandon en certa travesia del carrer Nou?

Miri «La Esquella» que en un periódich acreditat com es y de la classe á que perteneix.... aixó no fá guerrero!

LO POLVORISTA.

Societat de concerts á sexteto

Fa poch temps que animats del mes bon desitj, com es lo de reanimar la bona música dantne freqüents audicions, van constituirse en societat sis distingits professors quals noms bastan per si sols pera recomanar l' importancia de la mateixa y 'ls efectes que pot produhir en la educació musical del públich. Lo sexteto 'l forman los distingits artistas Srs. Ibarguren y Gonzalez (violins), Puiggener (viola), Lupresti (violoncel-lo), Armengol (piano) y Vinas (Cassimiro)-contrabaix. L' altre dia vam quedar agradablement sorpresos al rébrer una atenta invitació en la qual se 'ns manifestaba haver sigut contractat dit sexteto pe'l duenyo del acreditat establiment Café del Siglo XIX (Pajarera), qui ofereix las primeras audicions al públich y la particular á la premsa ab que vam ser obsequiats la matinada de dijous próxim passat. Los diaris representats eran: «el Noticiero Universal» «Correo Catalán» «Diario Mercantil» «Diario del Comercio» «La Vanguardia» «La Publicidad» y 'l setmanari LO TEATRO CATALA.

Las pessos que formaban part del concert foren totas estrepitosament aplaudidas per l'ajust, brillants y color que van saber dar á cada una de ellas. Aquestas eran *Le billet de Marguerite*, de Ghevaert, *Philemon et Baucis* de Gounod, *Zampa* de Herold y una tanda de valsos del popular Chueca, *Veni, vidi, vici*.

Terminat lo concert y despres de las mes merescudas felicitacions als artistas nomenats, lo Sr. Vilaseca (D. Artur) va obsequiar als concurrents ab un espléndit sopar en lo qual va regnar lo major entusiasme en pró de la idea, que no duptem dará bonra y profit, no tan sols als artistas sino al dueny del establiment que ab tan acert los ha contractat. Despres dels brindis y com obsequi especial, lo Sr. Ibarguren va executar, acompanyat al piano pe'l Sr. Armengol, lo inspirat *zortrico* de Zabalza, *Aritzari* y tot seguit lo valent cant euskaro *Guernicaco Arbora*, acompanyat per un dels concurrents á la festa.

Los aplausos foren tan nutrits, que apesar del natural cansanci y sense ensaig de cap classe, lo sexteto executá magistralment *Pique-Dame* del Mtre, Suppé, dantse ab aixó per terminada tan agradable *matinada*.

Avans de acabar debem dar las mes expressivas gracias á D. Artur Vilaseca per las exquisidas atencions que va tenir ab tots los individuos de la prempsa en genoral y d'aquet periódich en particular. Los concerts á sexteto, que van comensar ab inusitada concurrencia diumenje passat, continuarán tots los dias festius de onze á una del dematí y creyem que la gent sabrá correspondrer ab sa assistencia la bona fama musical dels artistas.—BEN.

Bibliografía

Primerencas, tomet de poesias catalanas per A. LLIMONER (M. MARINEL-LO).

Si 'l autor d'aquesta obreta no fós company nostre y amich del cor del que aquestas ratllas escriu; si no coneguéssim ja de molt temps lo caudal de coneixements que atesora, las avansadas ideas que en art, religió, literatura y política professa, hauriam quedat altament sorpresos al llegir las composicions que forman aquesta escullida colecció.

En Llimoner té dugas magnificas condiciones naturals pera versificar: té inspiració propia y robusta y té esprit d'observació. Aquestas condiciones, innatas en ell, unidas á altras estimables, com són erudició vasta y ben cimentada, fan de nostre amich un dels escriptors de la nova generació, que 's llegeix ab mes gust.

En lo tomet que 'ns ocupa hi há modelos de diversos géneros. Composicions descriptivas de la naturalesa, que no desdenyaria tal volta l'enamorat de la mateixa Apeles Mestres. Hi ha poesias amorosas, filosóficas de género Heine y Bartrina, que tenen sabor escéptich acabat. Hi há, en fi, altras composicions de un género nou, propi d'ell, del autor, que si tal volta peca de massa descarnat, no deixa de ser agradable.

Al etzar copiém una de las composicions que 'ns venen á la vista, pera que 'ls lectors ss formin una idea de lo qu' es lo libre.

L' ESCORPI

Nascut á montanya
qu' es home no sab;
tan sols entre boscos
ha sigut criat,
Son pare es á Ceuta...
Sa mare morí....

¡No es estrany que piqui
lo pobre escorpi!

Rebuig dels pagesos,
criat entre rochs,
no sab qu' es familia,
ni llar, ni petons.
Ningú cuant te gana
l' hi allarga un bocí....
¡No es estrany que piqui
lo pobre escorpi!

Dins son pit de ferro
sent bullir lo cór
mes ningú li esplica
lo qu' es té y rabó.
¡Cóm pot ell saberho
si no sab llegí?...
¡No es estrany que piqui
lo pobre escorpi!

Si á ciutat s' acostava
lo luxu l' escup:
no té cap ofici
y 's sent dir gandul.
¡Si no troba amparo
no ha de ser així?
¡No es estrany que piqui
lo pobre escorpi!

Un jorn ferí á un home
lluytant brás á brás,
y entre presons fondas
dos anys vá penar;
Sedent de vengansa
n'ha sortit al fi;
¡No es estrany que piqui
lo pobre escorpi!

Lo tomet conté prop de quaranta composicions; está molt ben editat y son preu es de mitja pesseta, per lo que creyem qu' aviat s' escampará la tirada com si fossin dobles de cinch duros.

Barba-roja, revista cómica d'aquest drama per A. GUASCH TOMBAS.

Se tracta d' un xispejant folleto, en lo que, per deu céntims no més, l' autor fá una enginyosa relació del drama de D. Frederich Soler del mateix titol, y entre 'ls ingredients empleats pera escripturarlo, hi ha una gran dosis de sal. Sa versificació es sumament fácil, y ab apropiats *ninots* del Sr. Escaler resulta 'l tot d' una amenotat estremada.—R.

D. Antón Espinosa

Aquet es lo nom d' un catalá de senzillas costums y de nobles y patriótichs sentiments que 'l fan digne del apreci públich.

Lo Sr. Espinosa ha exposat diferentas vegadas la seva vida pera salvar de mort segura á altras personas. En 1883 aturant ab má ferma la marxa vertiginosa del caball desbocat d' una *carret*, va lliurar la vida dels passatgers. En 1885 los germans Srs. Jaumás, vehins del carrer del Concell de Cent, al dirigir-se á Horta en carruatge se 'ls va desbocar també 'l caball, y á no ser pe'l Sr. Espinosa que passaba en una tartana en direcció oposada y que va subjectar ab serenitat y valor lo cotxe dels Srs. Jaumás, aquestos y 'l cotxero no haurian pas sobreviscut. Desbocats corrian també 'l día 23 de Febrer del any passat los caballs d' un cotxe pe'l carrer de Fortuny, quant surtint de sa casa 'l Sr. Espinosa (qu' es l' arcalde del barri) atret pe 'ls crits dels vehins, va evitar una tremenda desgracia á la filla del Sr. Marqués de Ciutadilla que anaba dintre d' aquell. Aquesta abnegació va ser alabada pe 'ls diaris.

La noblesa del Sr. Espinosa queda patent també d'altra manera.

En 1865 va trovar una maleta ab valors del Estat y documents importants. Va portarla a la Comandancia municipal, ahont va recobrarla son duenyó que volia gratificar tal acte; mes al Sr. Espinosa va bastarli l'agrahiment.

Un fet d'altra classe denota 'l patriotisme del senyor Espinosa.

Volia 'l Govern presentar en la Exposició Universal de París de 1878 *maniquis* que representessin ab propietat l' Exèrcit espanyol. Tots los fabricants de curtits opinaban que no hi havia temps pera ferho. No així'l Sr. Espinosa á qui van bastar menos de vint dias pera fabrica 'ls *maniquis* que foren entregats al Excelentíssim Sr. Capità General D. Ramon Blanco acabats per complet, y enviats desseguida á la capital de Fransa, en la qual, gracias al patriotisme d'un artista catalá, van fer paper brillantíssim.

Per fi, D. Antón Espinosa per rasgo d'amistat va exposar sa vida entrant ab valor temerari en 13 de Juny de 1888, en una de las gabias de la colecció de tieras que Mr. Bidel tenia en la Gran-vía.

Tothom pot recordar aquet fet que li va donar gran popularitat.

D. Antón Espinosa té gran afició á la escena catalana á la que 's va dedicar en sa joventut, havent format part de las companyias del Circo y Bon Retiro, ahont va estrenar papers en las obras catalanas *Lo pont del diable* y *La ventafochs*.

Los actes heróichs, patrióichs y humanitaris de que hem parlat, han obtingut fa poch deguda recompensa, puig D. Antón Espinosa acaba de ser nomenat Cavaller de la Real Orde de Isabel la Católica, per qual distinció 'l felicitem al resoldrens á publicar aquestas ratllas.—P.

Repertori de Fora

Sitjes 9 Maig.

Molt senyor meu: dissapte va passar la companyia del senyor Rumia á aquesta pintoresca vila, y en lo teatro del Prado vá posar en escena *Tio, yo no he sido!* *Caretas y Capuchones* y la tan aplaudida sarsueleta *El Monaguillo*.

En la segona va distingirse la senyoreta Simó secundantla perfectament lo senyor Gavilanes, que va representar molt be dita obreta.

De *El Monaguillo*, sols faré menció de la senyoreta Simó que sab per tots conceptes donar á conèixer las qualitats de bona artista en aquet género. La concurrencia fou lluhida desitjant que tornin.—A. H.

Vilanova 9 de Maig.

Ahir la companyia que actua en lo teatro Principal de aquesta vila, va estrenar la sarsueleta *Caramelo*, que al cap de vall es una obra que resulta sense cap ni peus.

De las demás no 'n parlo perque son conegudas.

Per fi, després de passar dugas festas ab balls per estar atrafegada la comissió de diversions de la societat, «Cuy-na Vella» en preparar una funció que satisfés completament als senyors socis, va lograr son objecte ab las obras *La tela de araña* y *R. R.*, en las que la senyora Monserrat fou molt aplaudida, aixis com també 'ls joves aficionats senyors Mitjans, Montagut, Magriñá, Ferrer y Garreta, en tots los números de música y finals d'acte.

Durant los entreactes tothm alababa á la Comissió per lo bon acert qu' havia tingut en escullir ditas obras.

La orquesta també va volguer probar que *quant vol pot*, y deixá la calma ab que s' ho prenía en funcions anteriors, lo que fou motiu de que alcansés un éxit no esperat.

¡Llástima qu' un incident nos fés surtir del local avans á acabar la representació de *R. R.*; mes no estranyariam

que, dat l' éxit que obtenia l' obreta, al final fos aplaudida!

Per ara encara 'ns deuen lo drama catalá *Lo contra-mestre* que 'ns varen prométre.

¡¡¡Esperem!!!—R. N.

Manresa 9 Maig.

Molt concorregudas se veuen las funcions que's donan en los teatros de las societats recreativas d'aquesta ciutat, emportánsen bona cullita d'aplausos los aficionats que hi prenen part.

En lo del Ateneo Obrero Manresá ha sigut contractat pera la present temporada de Pasqua, l'actor cómic don Bartomeu Sostre, y baix sa direcció's posá en escena lo magnífich drama en tres actes titulat *Honra y provecho* y la bonica pessa *Angels de Deu*, en la que's distingiren en sos respectius papers los nens Amelia y Joanet Sostre.

En lo teatro Conservatori reemplassá al Sr. Buxens lo primer actor don Emili Martínez, posant en escena las obras *Los pobres de Madrid* y *El Sepulturero del cementerio de San Nicolas*. Ahir comensá á actuarhi una companyia cómic-líric dramática, dirigida per l'aplaudid actor don Joan González, de la que forma part la distingida actriu donya Elisa Prats, posantse en escena las obras *Robo en despoblado* y *Lanceros*, y prenent part en la funció un cos de ball.

Hi ha molta afició en aquesta ciutat á las funcions de *polixinel-las*, existint tres ó quatre teatros d'aquella meya, que's veuen casi sempre plens.

Terminaré mon *debut* de corresponsal de Lo TEATRO CATALA ab un afectuós saludo á tots sos lectors. Y vos tés, senyors Propietari y Director, contin ab la consideració de su ailm. S. S. q. b. s. m.—E. S. A.

DESDE SARAGOSSA

Actua en lo Teatro de Soria una companyia de sarsuela baix la direcció del *idem* cómic D. Mannel Zori, de la que no 'n puch parlar estensament per haver vist sols la funció inaugural.

Lo Sr. Zori es un bon artista, que apenas surtí á l'escena se conquistá las simpatias del públich.

Entre 'ls altres artistes sobressurt en primer lloch la simpática tiple senyora Vila y 'l Sr. Angoloti.

El Juramento. No poguentme quedar á Soria fins que en lo «Casino Soriano» s donés la preciosa sarsuela que deixo nomenada, galantment inviat vaig assistir al ensaig que mes que ensaig, semblá una vetllada: tal es lo número de públich que hi acudia y que va fer repetir los números de música; mes ab aficionats com aquells se pot anar per tot arreu.

Ara passant á Saragossa, dech dir com es natural: ¡MARIO!—¿Com no tenia que estar plé cada nit l' elegant Teatro Principal de aquesta ciutat? Basta 'l nom d'aquest artista pera que s' ompli y per si no fos prou, basta 'l repertori d'obras bonas ab que conta tan notable companyia.

Realidad, de Galdós; *La Última limosna*, de Echegaray; *Lo Positivo*, *El cura de Longueval*, y tantas otras, que fora precis mitj número de Lo TEATRO CATALA pera mencionarlhas.

Unicament he pogut véurer las dos últimas.

Lo Positivo, á benefici de la senyoreta Guerrero, que fá una *Cecilia* impossible de descriurer y 'l Sr. Cepillo un *Marqués* que no té competidor, fou la funció de despedido, valentli á la companyia repetits aplausos y á la beneficiada numerosos regalos.

El cura de Longueval fet per Mario, es un capellá que al mateix temps que coninou, fa riurer al públich.

No vull dir res dels monolechs *El canto de la Sirena* y *Entre dolores y cuento* escrits per Echegaray espresament per la senyoreta Guerrero, y no 'n vull dir res, perque no sé com ponderar á tan notable artista.

CARRERAS.—Com si diguéssim *Julio Ruiz*, perque dup-to que hi hagi persona que no 'ls equivoqui un ab altre: tant se semblan tots dos artistes quant están en las taulas.

Carreras es un bon director y millor actor que atrau públich cap al *Circo* donant funcions per horas, fentse aplaudir en ellas especialment las senyoretas, Mesejo y Duque, y 'ls Srs. Carreras, Vedia, Portes y Gonzalez.

Avuy si que potser n' he fet massa.

CRISTÓFOL LLEGAMYA.

Sevilla 4 Maig.

Molt senyor meu: Desde 'l dia 17 de Abril qu' està ac tuant en lo teatro San Fernando, la notable compa nyia d' ópera italiana del Sr. Rodrigo y de la qual for man part nostres compatriotas, senyoras Bonaplata de Bau, Gasull y senyors Subeyas-Bach, Edgardo Ferrer, Meroles y Ventura; tots ells molt aplaudits y apreciats del diticil públich sevillà.

Aida inaugura la temporada proporcionant un éxit a la Bonaplata y al tenor Gabrielelesco; pero ahont la pri mera se mostrá artista y cantant de primer ordre, fou en los *Hugonots*: en los duos del tercer y quart acte; y en la frase *salva Raul*, fen recordar á aquellas *estrellas*, que per desgracia de l'ait s' eclipsan.

Ab ella compartiren los aplausos Gabrielelesco, Ventura y Rossi.

De tenors, puch dir que 'n tenim per tots los gustos, si bé, per desgracia, no per'l verdader gust artístich:

Gabrielesco te bona veu, no exenta de defectes y ame neraments que 'l públich ertén com á cosa bona. De Marchi sols ha cantat *Lohengrin*, en qual ópera obtin gué un legitim triunfo. ¡Llástima no disposi d' una mit ja veu pera poguer matisar milló!

Moretti es un mestre; pero la seva veu no es de molt bon color.

La Mendioroz compartí l' éxit del *Lohengrin* ab De Marchi.

La Stalh passa y convens alguna vegada.

Los baixos Meroles y Rossi treballan á conciencia y acreditan la seva reputació, al igual dels barítons Ven tura y Tabuyo, en particular lo primer, al que á cada moment se li notan los adelantos que han de conduhirlo á lo meta.

Molt bé los dos mestres Bimboni y Subeyas, y 'l direc tor d' escena D. Edgardo Ferrer.—R.

Reunions Particulars

Lope de Vega.—¿Que fan?—*Als peus de vosté*, senyor redactor.—¿Qué s' figura que sóch una sen yora?—No; vull dir que s' han de fer *als peus de vos té*...—Pero ¿qu' es lo que s' ha de fé al meus peus? ¿Potser algunas fregas?—Als seus peus no; pero sí al seu nas.—¡Mosca!—Si senyor; al seu nas ó siga al devant seu s' han de fer las pessas *Als peus de vos trocè, Celos d' un rey y Caerse de un nido*.—Aixó si qu' es càurer de un burro!...—¿De un nido!—D' un burro.—Pero si jo ho faig.—¿Lo burro?—No, home; la pessa *Caerse de un nido*.—¡Ah!... Aixó es un' altra cosa.

Y en efecte, se van fer las obras qu' he mencionat y s' hi distingiren las Srtas. Guart y Pau y 'ls sen yors Sanchez (I. y E.), Oliver, Puerto y Pau.—A. R.

FONENT CATALANISTA.—Celebra aquesta So cietat una lluhida vetllada diumenje passat, en la que foren molt aplaudidas en la part musical las senyoretas Maria Girbes, Amorós, Balbis y Pepeta Sala y 'ls senyors Torrell, Durán, Vives, Nicolau y Quintana. En la part literaria, que fou molt ben es cullida, llegiren benicas composicions los senyors Vidiella, Ciurana (de Maura); Nicolau (de Casas y Amigó), Gibert (de Baldoí), Iglesias y Fuster (de Emili Vilanova).

Després un jove *lleuger-de-dits* (en castellá presti gidor) executá varios jochs de mans que meresque ren aplausos.

Pera 'l dissapte anuncia dita Societat una confe rencia pública sobre catalanisme per lo conegut di rector de *L'Art del Pagès*, senyor Tobella.

No hi faltarém.—R.

SOCIETAT LA AFRICANA.—Diumenje al ves pre ab numerosa concurrencia, se posá en escena'l drama *El Arcediano de San Gil*, desempeyat per la senyora Candelaria Tarés y 'ls senyors Bach, Olives,

Casas (L) y Verdaguér, surtint airosos de sos papers. ¡Llástima que la senyora Tarés se trobés tan mal de la veu!

Després se representá *Me conviene esta mujer* y *En senyansa superior*, distingintse notablement en las pessas los senyors Amores y Racionero: aquet últim estigué superior, lo senyor Olives regular y'l senyor Lliteras mal, molt mal.—D. BARTRINA.

LA BRUJA.—Ab las comedias en un acte *El co sechero de Arganda* y *Los dos inseparables* doná la funció de reglament.

Las senyoretas Puchol y Santana cumpliren son comés ab gracia y art. Los senyors Balmanya, Ga tuellas, Saura, Melitón y Martí treballaren á con ciencia, y queda dit tot.—E.

EUSKALDUNA.—*El padró municipal* y *La campanila de los apuros*, foren las comedias posadas en escena'l últim diumenje en aquesta societat devant de molt nombrosa concurrencia composta en general d'hermosas senyoretas que daban relleu á la festa.

Se distingiren notablement en lo desempenyo de la primera, las senyoretas N. Roel, (que fa una *Frasquita* molt acceptable) y Noto, y 'ls senyors Cisco, Vinyals, (qu' es un *Manuel* quasi de serio y sembla mes un actor que aficionat), Cruells, (que treu lo seu paper á maravella) Mey, Petit, Sya, y los nens Sa muel y Grau que mereixen un petó.—N. CARDONA.

TERTULIA SERRA.—Satisfets poden estar los sòcis y familias que freqüentan aquesta distingida reunió, per lo bon desempenyo que donaren los joves aficionats á las obras, *De cobarts no hi ha re escrit* y *La primera postura*. No citarem noms perque tots treballaren en competencia.

CAMPOAMOR, (Gracia).—La funció del passat diumenje's compongué de las dugas pessas catalanas *Un pá com unas hostias* y *La sala de rebrer*. (Nosal tres hauriam rebut qualsevol cosa de algunas concu rentas á la sala de aquesta societat.)

Del desempenyo no cal dir que sigueren molt aplaudits las senyoras Maszorra, Guixé, senyoreta Garzón y 'ls senyors Traveria, Barberán, Castellá, Rovira, Estruch y Tenas.—J. A.

Saló de Descans

Demá en Novetats donará son benefici l' aprecia ble actor don Lleó Odena ab un escullit programa y prenent part en la funció la societat «Paz y Esperan sa» de S. Andrea. Celebrarem que hi hagi molta con currencia.

Dissapte en lo propi teatro s' estrenará la tragedia *L' ánima morta*, del Sr. Guimerá.

** L'aplaudit tenor D. Francisco Miró está con tractat per la empresa del teatro de Lleyda, havent surtit ja peraqueixa capital.

Solucions á las cavilacions del n.º 76

Endevinalla:—*La Uetra L.*

Sinonimia:—*Ros.*

Trenca-closcas:—*Lo Teatro Catalá, M. Escriv.*

Ningú las ha endevinat totes.

Correspondencia particular

Pep Galleda: lo que vosté va enviar deya «*Lúcieta*» y com no hi ha tal nom, se va cambiar per Celia, afegint las altras lletres als apellidos. Insertarem lo que hemet—*Joseph Guasch* també anirà.—J. T. y R. ho tenim y no hi ha cabut.—J. M. Feliu, C. Barrera, Pep Serra, M. Gaspar y X. y J. Costas, idem. idem.—J. Monfort: ho tenia ja fet lo director; per aixó gracies.

PUJOL Y SOLÉ, IMPRESORES, TALLERS, 45.

PERRUCAS Y POSTISSOS
DE TOTA CLASSE
PERA TEATROS

Gran Saló
pera afeitar, tallar y rissar cabells
EN LA

PERRUQUERÍA DE
Vicens García

Conde del Asalto, 6, pral.-Casa establerta desde 1840

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
pera guardarropias

Pera informes y detalls, dirigir-se al
juster del carrer d' Estruch, 11

BARCELONA

Peluquería Artística

Saló pera afeitar, rissar y tallar lo cabell

DE
LLUIS ANGLADA

Gran assortit de perrucas

y tota classe de postissos per' artistas
de teatro

Rambla del Centro, 7, ent.º
BARCELONA

CONTRACES PERA ARTISTAS

ARXIU LIRICH-DRAMÁTICH

DE

Bonnin germans

Copisteria de vers y música

Servey á tots los punts d' Espanya

PREUS ECONOMICHS

Carrer del Vidre, 2, 4.º tocant al de Fernando VII

BARCELONA

Despaig cada dia, fins á las 9 del vespre

AGENCIA DE TEATROS

Pianos Alemanys

LOS MILLORS Y MES BARATOS DEL MÓN

FABRICATS PER

Paul Werner's

Bon sonido y construcció elegant.

Se ven al contat y á plassos

N. AGUSTÍ

Muntaner, 17, ent.º 1.º - BARCELONA

NOVAS ESTUFAS AMERICANAS

DE ELEGANT CONSTRUCCIÓ

Ab ellas s' obté foch continuó sens molestia
y 's consegueix posarlas á tota temperatura

Unich representant en España

NICOLAU AGUSTÍ

Muntaner, 17, ent.º 1.º - BARCELONA.

TRENCADURAS

Se curan aviat y radicalment ab lo Braguer mecánich
regulador inventat per l' especialista **Sr. Palau**. Recoma-
nat per tots los metjes eminents y premiat en la última
Exposició de Barcelona, Té concedit Real privilegi.
Carrer Ample, 12 y 14, al costat de la Iglesia de la
Mercé.

Consultori ortopédich de 8 á 1 y de 3 á 8

FABRICACIÓ DE
Llunas Assogadas

PERA MÍRALLS

de Ortega y Badia

Depósit de cristalls— Baldosas

Baldosetas, etc., etc.

Teléfono núm. 1397

Carrer de la Condessa de Sobrediel, 3

BARCELONA

Carme, 33

Máquinas de
casir, máqui-
nas defer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas — Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33 — BARCELONA

Aparatos pera
pendre dutxas.

Carme, 33

Máquinas pera fer mitja

Las mellors del món

S' hi fan mitjas, mitjons, camisetes de punt d' agulla igual que á la má, comensa-
das y acabadas á la mateixa máquina, proporcionant la mellor manera de gua-
nyarse la vida á casa. — Se ven á plassos y al contat. — Exportació á qualsevol
població. — S' ensenya de franch á treballarhi.

N. Agustí Manyosa. — Regomir, 25 y 27, botiga

CONCORDIA